

UP1: 05-29-1-545/20
Sarajevo, 03.06.2020.

Na osnovu člana 46. stav (3) tačka d) i člana 49. stavovi (1) i (2) Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, broj 31/03, 75/06, 32/10 i 98/12), članova 15., 25. i 31. stav (3) Pravilnika o postupku rješavanja kršenja uslova dozvole i propisa Regulatorne agencije za komunikacije („Službeni glasnik BiH“, broj 18/05), te na osnovu članova 5., 7., 8. i 13. stavovi (1) i (5) tačka a) Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Regulatorna agencija za komunikacije („Službeni glasnik BiH“, broj 18/17), rješavajući po službenoj dužnosti, u postupku protiv JP RTV 7 d.o.o. Tuzla-TV 7 radi utvrđivanja kršenja odredbi Kodeksa o komercijalnim komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, broj 3/16), generalni direktor Regulatorne agencije za komunikacije donosi:

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je JP RTV 7 d.o.o. Tuzla-TV 7 prekršio odredbe člana 17. stav (3) (*Zabranjeno sponzorisanje*) Kodeksa o komercijalnim komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, broj 3/16).
2. Na ime učinjenog prekršaja iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja izriče se pismeno upozorenje.
3. JP RTV 7 d.o.o. Tuzla-TV 7 stavlja se na znanje da svako ponovljeno kršenje odredbi relevantnih pravila i propisa Regulatorne agencije za komunikacije može rezultirati izricanjem strožije sankcije.
4. Žalba ne odlaže izvršenje ovog rješenja.

Obrazloženje

Regulatorna agencija za komunikacije (Agencija) je dopisom broj: 05-29-7-1153-1/20 od 11.05.2020. godine, u cilju provjere usklađenosti programa sa relevantnim pravilima i propisima Agencije, po službenoj dužnosti od JP RTV 7 d.o.o. Tuzla -TV 7, u daljem tekstu - TV 7 zatražila snimke emitovanog programa za 06.05.2020. godine, u periodu od 18:00 do 19:00 časova, koje je TV 7 uredno dostavila.

Analizom dostavljenih snimaka, između ostalog, emitovan je i informativni program „Hronika grada“ u okviru kojeg je prikazan prilog o uspješnom poslovanju kompanije „Ibra“ d.o.o. Tuzla, odnosno otvaranju novog postrojenja za pocinčavanje u trajanju od 4min i 26 sec, kako slijedi:

Voditelj: Cinkarna Ibra Tuzla, tokom prošle godine izgradila je i pustila u rad novo postrojenje vrijedno 6,3 miliona KM. Novi pogon djeluje u skladu sa postojećim domaćim i evropskim standardima. Zbog pandemije korona virusa nije održana planirana svečanost novog postrojenja, ali ono radi u punom kapacitetu. Radna mjesta u ovoj firmi nisu dovedena u pitanje, a uskoro je planirano upošljavanje novih radnika.

Novinar u off-u: Prije tačno 22 godine, u Tuzli je osnovana firma d.o.o. Ibra kao Institut za ispitivanje materijala metodom bez razaranja. Tada, kao i danas oslanjali su se na vlastiti kadar i resurse. Kako nam je kazao Ibrahim Bosankić, direktor i vlasnik cinkarne Ibra. Kadar edukuju sami, a uskoro planiraju i povećati broj zaposlenih. Njihovo tržište mnogostruko nadilazi BiH. Rade i za Austriju i Njemačku, kao i zemlje regiona.

Ibrahim Bosankić, direktor i vlasnik cinkarne Ibra: Mi smo firma koja ima svoj imidž, stalno idemo naprijed, koristimo vlastito znanje, vlastitu pamet, vlastitu radnu snagu, obuku radnika vršimo mi, jer

ovog kadra nema na tržištu, tako da imamo obučene mlade kadrove koji rade duže vremena, popunjavamo novim, prošle godine smo primili deset novih radnika. Mi smo imali postojeću cinkaonu malu, imali smo galvanizaciju, to smo ugasili, napravili smo cinkaonu, koja je radila šest godina i nju smo ugasili, napravili smo novu koja je najvećeg kapaciteta u BiH ima kapacitet 80 tona na dan, imamo zaposlenih 41-og radnika. Sad smo prije korone bili podnijeli zahtjev za zapošljavanje sedam novih ljudi, imamo gotove papire, čekamo da ovo prođe tako da ćemo mi praktično te ljude primiti. Što se tiče tržišta, mi imamo tržište BiH, imamo nešto i vani, imamo dva ugovora sa Srbijom i Vojvodinom, a opremu kojom inače radimo 80% je izvozna, ali mi nismo direktni izvoznici, nego firme koje urade određenu konstrukciju, ona se izvozi. Tržište je veliko, mi imamo preko 880 firmi sa kojima radimo, ima dosta klijenata, zadovoljni smo. Bez obzira na ovu koronu, mi smo praktično radili bez prestanka. Novinar u off-u: Cinkarna Ibra radi i tokom pandemije korona virusa. U pogon su pustili i novo postrojenje, gdje su ujedinili vlastito znanje, iskustva, resurse i nove tehnologije. Kvalitetom kažu, ispunjavaju sve domaće i evropske standarde.

Ibrahim Bosankić, direktor i vlasnik cinkarne Ibra: To je cinkarna najnovije tehnologije, ona je najveća u BiH i po kapacitetu i po kvalitetu najnovija tehnologija, tako da ispunjavamo sve evropske standarde, imamo sve ateste, certifikate, i zaista imamo kvalitet, obzirom da se radi o najnovijoj tehnologiji imamo kvalitet, i radimo bez ikakvih problema sasvim normalno, imamo dobar prostor, tako da smo infrastrukturu kompletno obnovili, uradili, ima odvojeni prostor za vozače, tako da mi nemamo kontakte sa ljudima. Ova korona nas nije uopšte poremetila.

Novinar u off-u: Nova investicija vrijedna je 6,3 miliona KM i riječ je o vlastitim sredstvima, navodi Bosankić. Planirali su i veliko otvorenje novog pogona, međutim pandemija ih je u tome onemogućila, ali proizvodnja nije prestala. Kompletna fabrika projektovana je prema evropskim standardima ISO 1461 za proces toplog pocinčavanja potapanjem. Iz cinkarne Ibra navode da će i u godinama koje slijede ostati vjerni sebi i kvalitetu usluga koje pružaju.

Na početku priloga prikazan je inserter "SPONZORISANI PRILOG", a prilog završava zumiranjem panoa firme CINKARNA "IBRA" d.o.o. Tuzla sa brojevima telefona.

Agencija je, imajući u vidu gore navedeno, došla do preliminarog zaključka da je ovim potencijalno počinjeno kršenje člana 17. stav (3) (Zabranjeno sponzorisanje) Kodeksa o komercijalnim komunikacijama u kojem se, između ostalog, navodi:

Član 17. (Zabranjeno sponzorisanje)

(3) Nije dopušteno sponzorisanje vijesti i programa o tekućim događajima.

S obzirom na navedeno Agencija je dana 19.05.2020. godine, uputila dopis kojim je TV 7 pozvala da se izjasni na navode o potencijalnom kršenju člana 17 stav 3. Kodeksa o komercijalnim komunikacijama.

Dana 22.05.2020. godine, Agencija je primila dopis TV 7 u kojem se, između ostalog, navodi da (...) u spornom programskom sadržaju „Hronika grada“ emitovan je prilog o poslovanju kompanije Cinkarna "Ibra" Tuzla koja je u vrijeme pandemije koronavirusa, jedna od rijetkih koja, kao što se navodi i u najavi voditelja, a i u prilogu, pušta u rad nova postrojenja vrijednosti 6,3 milona KM vlastitih sredstava u skladu sa evropskim i domaćim standardima. Za razliku od brojnih kompanija u BiH, ova firma je i bez zvanične svečanosti otvaranja, uspjela nastaviti poslovanje tokom COVID-a 19 u punom kapacitetu i, što je najvažnije, sačuvati radna mjesta, ali i najaviti otvaranje novih radnih mjesta. Ovo nam je bio isključivi povod da posjetimo ovu firmu. Bio je ovo jedan od rijetkih pozitivnih primjera u vrijeme krize izazvane pandemijom. Isključiva namjera nam je i bila da upravo davanjem

ovakve ilustracije i emitovanjem priloga u vrijeme teške ekonomske situacije u zemlji i svijetu, te gubljenjem radnih mjesta, ohrabrimo građane pozitivnom pričom o tome da život ide dalje i da nije sve tako sumorno. U prilog tome ide i činjenica da niti jednom rečenicom u prilogu nije naveden proizvodni asortiman ove Fabrike niti koje proizvode i pod kojim nazivom plasira na tržište. Naprotiv i u samoj najavi, voditelj je dao jasne naznake o čemu se govori u prilogu (slijedi citat voditelja Cinkarna Ibra Tuzla, tokom prošle godine izgradila je i pustila u rad novo postrojenje vrijedno 6,3 miliona...).(....) Radna mjesta u ovoj firmi nisu dovedena u pitanje, a uskoro je planirano novo upošljavanje radnika." Prilog dakle govori o velikim finansijskim ulaganjima i novom upošljavanju radnika, što je za grad Tuzlu i njene građane važna informacija. Na početku priloga jasno smo prikazali inserter "sponzorisan prilog", ali ne iz razloga što je plaćeno njegovo emitovanje u informativnoj emisiji, nego jednostavno da zadovoljimo formu na kojoj insistira Regulatorna agencija za komunikacije BiH, a zumiranje table značilo je samo identifikaciju mjesta gdje smo bili, odnosno na početku i na kraju priloga emitovan je široki kadar kompanije. Još jednom podsjećam da je "sporni sadržaj", emitovan u "Hronici grada" nastao s ciljem davanja pozitivnog primjera iz oblasti privrede, u vrijeme kad su većinu sadržaja u medijima činile informacije o otpuštanju radnika i zatvaranja fabrika, te da nismo s namjerom prekršili član 17. stav 3. Zabranjeno sponzorisanje Kodeksa o komercijalnim komunikacijama.

Interna komisija Agencije se sastala dana 02.06.2020.godine, i raspravljala o ovom slučaju, o čemu je sačinjen zapisnik.

Agencija ne ulazi u uredničko opravdanje za emitovanje navedenog priloga, niti spori namjeru stanice da ohrabri građane pozitivnim primjerima, pogotovo imajući u vidu ne tako optimistične informacije vezano za ekonomsku situaciju u zemlji kao posljedice korona virusa. Međutim, u konkretnom slučaju Agencija reaguje na činjenicu da je sponzorisan prilog emitovan u okviru informativnog programa, što je suprotno članu 17. stav 3. Kodeksa o komercijalnim komunikacijama, koji eksplicitno zabranjuje sponzorisanje vijesti i programa o tekućim događajima. Striktnost odredbe ogleđa se prvenstveno u njenom cilju zaštite nepristrasnog i izbalansiranog izvještavanja, očuvanja pluralizma izvora informacija i uredničke nezavisnosti ovih programa, te nemiješanja informacija sa komercijalnim interesima sponzora. Sponzorstvo, kako je definisano Kodeksom o komercijalnim komunikacijama, podrazumijeva *učešće javnog ili privatnog pravnog ili fizičkog lica koje se ne bavi pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga ili medijskih usluga radija, odnosno proizvodnjom audio ili audiovizuelnih djela, u finansiranju audiovizuelnih medijskih usluga ili medijskih usluga radija, odnosno programa sa ciljem da promoviše svoje ime, robnu marku, imidž, aktivnosti ili proizvode* Predmetni prilog pored aktuelne informacije o otvaranju novog pogona cinkarne i zadržavanja postojećih, odnosno planiranja otvaranja novih radnih mjesta, uključuje i informacije poput...*Mi smo firma koja ima svoj imidž, stalno idemo naprijed, koristimo vlastito znanje, vlastitu pamet, vlastitu radnu snagu, obuku radnika vršimo mi, jer ovog kadra nema na tržištu,... Što se tiče tržišta, mi imamo tržište BiH, imamo nešto i vani, imamo dva ugovora sa Srbijom i Vojvodinom, a opremu kojom inače radimo 80% je izvozna, ali mi nismo direktni izvoznici, nego firme koje urade određenu konstrukciju, ona se izvozi. Tržište je veliko, mi imamo preko 880 firmi sa kojima radimo, ima dosta klijenata, zadovoljni smo. Bez obzira na ovu koronu, mi smo praktično radili bez prestanka....To je cinkarna najnovije tehnologije, ona je najveća u BiH i po kapacitetu i po kvalitetu najnovija tehnologija, tako da ispunjavamo sve evropske standarde, imamo sve ateste certifikate, i zaista imamo kvalitet, obzirom da se radi o najnovijoj tehnologiji imamo kvalitet, i radimo bez ikakvih problema sasvim normalno, imamo dobar prostor, tako da smo infrastrukturu kompletno obnovili, uradili, ima odvojeni prostor za vozače, tako da mi nemamo kontakte sa ljudima. Ova korona nas nije uopšte poremetila.* Navedeni sadržaj, uključujući i zumiranje panoa sa brojevima telefona kompanije, uz činjenicu da je prilog označen kao sponzorisan, navodi na zaključak da se radi o promociji komercijalnih interesa sponzora, što ozbiljno dovodi u pitanje neovisnost uredničkog sadržaja. TV 7 u izjašnjenju navodi da je sponzorisan prilog kao takav označen zbog potrebe da se zadovolji forma na kojoj insistira Agencija, a ne iz razloga što je njegovo emitovanje plaćeno. S tim u vezi bitno je napomenuti da opšti principi u vezi sa sponzorstvom, kako je određeno Kodeksom o komercijalnim komunikacijama, nameću obavezu pružaoцима

audiovizuelnih medijskih usluga da sponzorisanje programe jasno označe kao takve, odnosno da upoznaju gledaoce sa postojanjem sponzorskog ugovora. Ova obaveza odnosi se međutim isključivo na programe čije je sponzorisanje prema Kodeksu dozvoljeno, poput muzičko-zabavnih i sličnih programa, dok je sponzorisanje informativnog programa i programa o tekućim događajima zabranjeno. Kako je naprijed navedeno, sponzorisanje informativnog sadržaja može dovesti do uredničke podređenosti u odnosu na sponzora, a samim tim i dovesti u pitanje povjerenje gledatelja u nezavisnost i nepristrasnost informativnog sadržaja. Ukoliko se, kako stanica tvrdi, ne radi o plaćenju promociji, odnosno nepostojanju sponzorstva, nije jasna namjera stanice da označavanjem sponzorstva „zadovolji formu“. U tom svjetlu je bitno napomeniti i da je označavanje sponzorisanog sadržaja kao takvog od izuzetne važnosti kao informacija gledaocima o komercijalnoj prirodi određenog sadržaja. Oznaka sponzorstva se u konkretnom slučaju, pored toga što nije dozvoljena u informativnom programu, nikako ne može svesti na puko zadovoljavanje forme s obzirom da može navesti gledaoce na pogrešan zaključak vezano za prirodu emitovanog sadržaja.

S obzirom na navedeno, Agencija je konstatovala da je ovim TV 7 prekršila član 17. stav (3) *Zabranjeno sponzorisanja* Kodeksa. Interna komisija Agencije koja je radila na ovom predmetu pristupila je raspravi o prijedlogu kazne, a u skladu sa primjenjivim odredbama Pregleda povreda i odgovarajućih kazni koje izriče Agencija („Službeni glasnik BiH“ 8/17). U skladu sa opštim pravilima za određivanje kazne određenih članom 13. Pregleda, Agencija je uzela u obzir sve okolnosti prilikom određivanja kazne, a naročito odgovornost kršitelja, pobude iz kojih je kršenje učinjeno, težinu povrede i okolnosti pod kojima je kršenje učinjeno. U članu 5. Pregleda navedeno je da je svrha kažnjavanja između ostalog, obezbjeđenje poštivanja Zakona i propisa RAK-a, kao i uticaj na počinioca, kao i na ostale, da ubuduće ne čine kršenja, dok član 8. stav (2) Pregleda navodi: „*Usmeno ili pismeno upozorenje može se izreći za kršenje koje je pričinjeno pod naročito olakšavajućim okolnostima i kad se svrha kažnjavanja može postići bez izricanja novčane kazne ili drugih izvršnih mjera*“.

Uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, prvenstveno činjenicu da je ovo prvi put utvrđeno kršenje relevantne odredbe Kodeksa od strane TV 7, da se po izjašnjenju stanice može konstatovati da se ne radi o namjernom kršenju relevantne odredbe Kodeksa, ocijenjeno je da se u konkretnom slučaju svrha kažnjavanja može postići izricanjem pismenog upozorenja. Imajući međutim u vidu težinu povrede, Agencija ovim stavlja na znanje nosiocu dozvole da eventualno ponovljeno kršenje relevantnih pravila i propisa Regulatorne agencije za komunikacije može rezultirati izricanjem strožije sankcije.

Uputstvo o pravnom lijeku: Žalba protiv ovog rješenja može se izjaviti Vijeću Agencije u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja. U smislu člana 47. stava 2. Zakona o komunikacijama, žalba ne odlaže izvršenje Rješenja. Na žalbu se plaća taksa od 10,00 KM po Tar. broju 2. Tarife administrativnih taksi („Službeni glasnik BiH”, br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/14, 32/17, 53/17 i 62/17).

Prilog: Obrazac za uplatu administrativne takse

Generalni direktor

Dostaviti:

1. TV 7
2. u spis

Predrag Kovač

